

**IDENTYFIKACJA ORAZ OKREŚLENIE SPOSOBÓW ELIMINACJI LUB
 OGRANICZANIA ISNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH
 ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące:

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1.	Zagrożenia drzewostanów przez masowy pojaw niektórych gatunków owadów.	Prognozowanie występowania owadów: przez wykładanie pułapek, kontrolna ścinka drzew na płachtę. Ograniczenie populacji przyplaszczka granatka i kornika drukarza przez: wyszukiwanie i usuwanie części zasiedlonych drzew stojących, usuwanie części drzew przewróconych lub złamanych w wyniku działania czynników abiotycznych, korowanie surowca drzewnego, wykładanie pułapek.
2.	Zmniejszanie się różnorodności biologicznej w nieleśnych ekosystemach lądowych.	Utrzymanie właściwych stosunków wodnych, ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk, ochrona gatunków zagrożonych. Usuwanie niepożądanych drzew i krzewów, w celu zachowania nieleśnych zbiorowisk roślinnych.
3.	Niedostateczna ilość i struktura zasobów rozkładającego się drewna.	Zwiększenie ilości martwego drewna w ekosystemach leśnych.
4.	Niekontrolowana penetracja przez turystów całego terenu Parku.	Ukierunkowanie ruchu turystycznego, konserwacja infrastruktury turystycznej, jednolite i czytelne oznakowanie szlaków pieszych i rowerowych, konserwacja szlabanów drewnianych oraz montowanie nowych w celu uniemożliwienia wjazdów pojazdów na tereny nieudostępnione.
5.	Zagrożenie pożarowe.	Wykonanie pasów przeciwpożarowych, utrzymanie w stanie przejezdności dróg pożarowych, gaszenie pożarów, oczyszczanie punktów czerpania wody, porządkowanie z materiałów łatwopalnych terenów zagrożonych, remont i wymiana tablic informacyjnych o zagrożeniach pożarowych.
1	2	3
6.	Szkody wyrządzane przez ssaki	Zabezpieczanie upraw leśnych i odnowień przed

	kopytne w ekosystemach leśnych.	zgryzaniem, poprzez wykonanie nowych ogrodzeń oraz naprawianie istniejących, inwentaryzacja liczebności i regulacja populacji.
7.	Eutrofizacja jezior.	Wspomagające zarybienia jezior Parku, połowy regulacyjne w celu przywrócenia właściwych składów jakościowych i ilościowych populacji ryb.
8.	Niezgodność z siedliskiem składu gatunkowego, struktury przestrzennej i wiekowej drzewostanów.	Regulacja struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów, dolesianie luk i przerzedzeń, porządkowanie powierzchni i przygotowanie gleby pod odnowienia, pielęgnacja upraw, wykonywanie cięć pielęgnacyjno-hodowlanych, odnowienie lasu poprzez sadzenie, przebudowa drzewostanów.
9.	Opanowywanie przez ekspansywne gatunki obcego pochodzenia siedlisk właściwych dla rodzimych roślin i zwierząt.	Eliminacja czeremchy amerykańskiej i gatunków zwierząt obcego pochodzenia (norka amerykańska, jenot).
10.	Niedostateczny zakres inwentaryzacji zasobów, tworów i składników przyrody.	Prowadzenie inwentaryzacji, badań naukowych i monitoringu.

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne:

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1.	Obniżenie poziomu wód gruntowych.	Odnawianie i konserwacja infrastruktury technicznej wspomagającej retencję wód, monitorowanie stanu wód.
2.	Zanikanie i przekształcanie siedlisk gatunków zwierząt.	Zachowanie różnorodności, powierzchni i właściwego środowiska życia zwierząt, sterowanie zagęszczeniem, strukturą gatunkową, wiekową i przestrzenną grup zwierząt.
3.	Rozprzestrzenianie się obcych gatunków grzybów, roślin i zwierząt.	Ograniczanie liczebności gatunków pierwotnie niewystępujących, a stanowiących zagrożenie dla istnienia gatunków rodzimych.
4.	Zanieczyszczenie powierzchni ziemi.	Zbiórka, segregacja i wywóz odpadów stałych.
5.	Zanieczyszczenie powietrza.	Ocieplanie budynków, modernizacja systemów ogrzewania wykorzystujące źródła czystej i odnawialnej energii.
6.	Zmniejszanie populacji rodzimych gatunków zwierząt.	Przywracanie gatunków zwierząt, które dawniej występowały na terenie Parku, ograniczanie liczebności gatunków stanowiących niebezpieczeństwo dla istnienia gatunków zagrożonych, dokarmianie zwierząt w okresie zalegania wysokiej pokrywy
1	2	3
		śnieżnej i katastrofalnie niskich temperatur, wywieszanie budek. Zachowanie aktualnego użytkowania gruntów.

7.	Zagrożenia drzewostanów przez masowe pojawienie się pasożytniczych grzybów.	Usuwanie niektórych drzew porażonych przez rdzę kory sosny.
8.	Zużycie techniczne zabytków budownictwa i architektury.	Konserwacja i rewaloryzacja.
9.	Zniekształcenie krajobrazu.	Prace rekonstrukcyjne, hamowanie sukcesji roślin drzewiastych.

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące:

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1.	Presja urbanizacji na terenie otuliny Parku, zanieczyszczenia powietrza, gleb, wód.	Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej dla obiektów negatywnie oddziałujących na zlewnię jezior Parku oraz jezior bezpośrednio graniczących z Parkiem. Preferowanie proekologicznych źródeł energii cieplnej. Utrzymanie aktualnego użytkowania na terenie enklaw wewnątrzparkowych oraz terenów leśnych na zachód od Parku w rejonie Małych Swornegaci. Zatrzymanie zainwestowania w Owinku na obecnym etapie.
2.	Opanowanie Parku przez gatunki obce roślin i zwierząt.	W otulinie preferowanie hodowli rodzimych roślin i zwierząt, hodowla zwierząt i roślin gatunków obcych wykluczająca ich rozprzestrzenianie.
3.	Zwiększający się ruch turystyczny.	Prowadzenie informacji turystycznej i działalności dydaktycznej.

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne:

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1.	Przerwanie powiązań przyrodniczych Parku z otoczeniem, co doprowadza do zubożenia gatunkowego roślin i zwierząt Parku.	Ograniczenie lub wyłączenie z zabudowy istniejących korytarzy ekologicznych, łączących Park z obszarami cennymi przyrodniczo. Utworzenie gospodarstwa specjalnego na terenach leśnych Nadleśnictwa Rytel w bezpośrednim sąsiedztwie Parku. Wykonanie pod drogami przepustów i budowa przejść nad drogami przecinającymi połączenia przyrodnicze Parku z otoczeniem (umożliwienie migracji zwierząt). Utrzymanie obecnej klasy drogi powiatowej Charzykowy-Chociński Młyn z ograniczeniem prędkości na odcinku przechodzącym przez Park do 60 km/h i docelowo eliminację ciężarowego

	<p>ruchu tranzytowego oraz utrzymanie zakazu zatrzymywania się i postoju, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych.</p> <p>Po przejściu przez Park drogi gminnej Bachorze-Swornegacie, wyłączenie jej z ruchu pojazdów mechanicznych.</p> <p>Dążenie do utworzenia strefy ciszy na J. Charzykowskim na odcinkach graniczących z Parkiem w pasie 200 m od brzegu.</p>
--	---